

Beth ydy'r cysylltiad?

Castell Picton

parot

glo

Beth ydy'r cysylltiad?

1. Cymru
2. Castell Picton
3. parot
4. glo

Cesar Picton

Roedd Cesar Picton (c.1755-1836) yn ddyn busnes a masnachwr glo llwyddiannus a oedd, am lawer o'i fywyd, yn byw yn Llundain. Ond daeth Cesar i Brydain fel caethwas. Tua circa 1755, ganed Cesar i deulu Mwslimaidd yn Senegal, ond daethpwyd ag ef i Gastell Picton yn Sir Benfro, yn perthyn i Syr John Philipps, barwnig ac AS Sir Benfro, gan y Capten Parr ar 8 Tachwedd 1761. Teithiodd Philipps yn ôl i'w ail gartref. yn Llundain ac ysgrifennodd yn ei ddyddiadur am "Bachgen Du o Senegal a roddwyd i mi gan Capt. Parr, hefyd paraquet a Hwyaden dramor". Bedyddiwyd Cesar yn Llundain ddydd Sul 6 Rhagfyr 1761.

Ym mis Mehefin 1762, aethpwyd â Cesar i Gastell Picton lle hyfforddodd mewn gwaith cartref a chafodd ei addysg. Ni ddaeth erioed yn was gan fod unig fab Syr John sydd wedi goroesi eisoes â gwas. Cafodd Cesar ei drin yn dda iawn gan y teulu a chafodd ei dderbyn fel un eu hunain. Bu farw'r Arglwyddes Philipps pan oedd tua 33 oed, a gadawodd y swm mawr o £ 100 iddo yn ei hewyllys. Derbyniodd gymynroddion hefyd gan ei merched ar eu marwolaethau.

Castell Picton

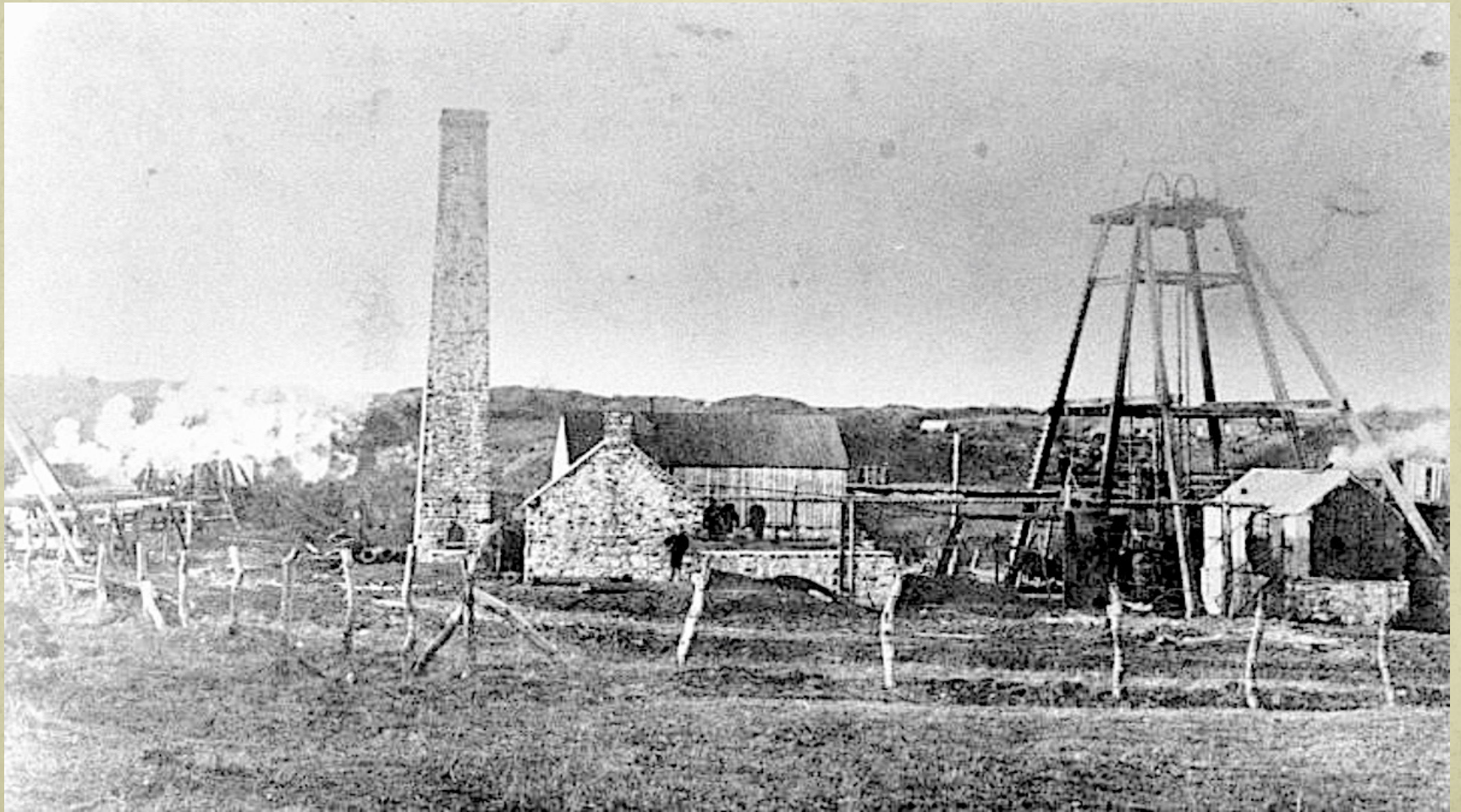
- Ym mis Mehefin 1762, aethpwyd â Cesar i Gastell Picton lle hyfforddodd mewn gwaith cartref a chafodd ei addysg. Ni ddaeth erioed yn was gan fod unig fab Syr John sydd wedi goroesi eisoed â gwas. Cafodd Cesar ei drin yn dda iawn gan y teulu a chafodd ei dderbyn fel un eu hunain. Bu farw'r Arglwyddes Philipps pan oedd tua 33 oed, a gadawodd y swm mawr o £ 100 iddo yn ei hewyllys. Derbyniodd gymynroddion hefyd gan ei merched ar eu marwolaethau.

Gweision Du ym Mhrydain 1700au

Mae'r llinellau rhwng caethwasiaeth a llinellau gwas Du a ffefrir ym Mhrydain yn y ddeunawfed ganrif yn aneglur. Roedd caethwasiaeth yn gyfreithlon ym Mhrydain tan 1772, ac roedd llawer o Affricanwyr a ddaeth i'r wlad hon yn gweithio fel bwtleriaid neu weision mewn cartrefi cyfoethog. Ar ôl y dyddiad hwn, roedd yn rhaid trin pobl Ddu fel rhai am ddim; yn rhydd i ennill eu bywoliaeth eu hunain neu gael cyflog fel gwas ar yr aelwyd lle buont yn preswyllo. Roedd rhai yn cael eu trin yn dda, yn cael addysg, cyflogau, ac weithiau'n derbyn etifeddiaeth, ac nid oedd eu dyletswyddau bob amser yn anodd. Mae'n ymddangos bod teulu Philipps wedi derbyn Cesar fel aelod ifanc arall o deulu eu teulu yn unig. Roedd plant du yn cael eu hystyried yn egsotig ac yn aml yn fan siarad cymdeithas uchel. Roedd yn ffasiynol trin bechgyn o Affrica mewn ffordd benodol; rhoddwyd dillad cyfoethog iddynt a phrynodd Syr John 'felfed Turban ar gyfer bachgen du' am 10s 6d. Ddwy ganrif yn gynharach, cychwynnodd Elizabeth I y duedd trwy wisgo ei cherddorion Llys Du ei hun a'i bachgen tudalen mewn gwisgoed cywrain ac egsotig. Byddai paentwyr o gyfnod y Dadeni ymlaen yn aml yn rhoi'r un driniaeth i bynciau Du, neu'n paentio uchelwyr a bonedd Ewropeaidd gyda'u bachgen neu was du tudalen du mewn gwisg gyfoethog.

Glo Sir Benfro

O ystyried y swm sylweddol o arian yr oedd Cesar wedi'i gael gan Mrs Phillips, a fydd hyn yn rhoi cryn annibyniaeth iddo. Yn ei 30au cynnar, newidiodd bywyd Cesar Picton yn llwyr. Sefydlodd ei hun mewn busnes, gan ddod yn fasnachwr glo yn Kingston, Llundain. Roedd yn rhaid gwario llawer o'i arian wrth wario'r busnes, fel rhent ar ei safle gwaith a £ 10 i Gorfforaeth Kingston er mwyn iddo allu masnachu. Roedd hwn yn swm mawr, ond roedd angen glo ar drefi a dinasoedd at ddefnydd domestig a diwydiannol. Roedd yn fusnes diogel a phroffidiol. Roedd Sir Benfro, lle roedd ystâd Phillips, yn enwog am lo glo caled o ansawdd uchel a losgodd yn lân. Defnyddiodd Cesar gysylltiadau teulu Picton i gychwyn busnes masnachwr glo, gan ddod i mewn ar ben uchaf y farchnad. Yn yr ardal honno o Kinston byddai'r aelwydydd wedi mynnu ac yn gallu fforddio glo glân o'r fath.

Gwaddol

Roedd Cesar Picton yn llwyddiannus ym myd busnes a daeth yn gyfoethog. Er bod hyn yn wahanol i fwyafrif y bobl dduon ym Mhrydain ar y pryd, cyflawnodd rhai statws a ffyniant, er enghraifft yr awdur a'r diddymwr Olaudah Equiano a siopwr Mayfair Ignatius Sancho. Gweithiodd dynion busnes du llwyddiannus eraill fel tafarnwyr a cheidwaid tŷ llety, gan ddarparu peth tystiolaeth o symudedd cymdeithasol du i fyny.

Gadawodd Picton bortread ohono'i hun yn ei ewyllys (ynghyd â sawl llun arall), ond ni wyddys ble mae. Daeth i'r amlwg yn 2007 bod y portread o Picton a ddarlunnir mewn murlun o hanes Kingston, a gomisiynwyd gan y Cyngor, mewn gwirionedd naill ai o Olaudah Equiano neu Ignatius Sancho. Ni wyddys iddo briodi, ac yr oedd ei gymynroddion i gyd i ffrindiau. Er bod Picton yn byw trwy brif gyfnod y mudiad diddymu ym Mhrydain, ni wyddys unrhyw ran ganddo.

Gallwn weld “olion traed corfforol Picton.” Mae Picton House ar y Stryd Fawr yn Kingston upon Thames yn dal i oroesi ac mae'n dal i fod yn un o'r eiddo mwyaf yno. Mae gennym gofnodion a dogfennau ei fywyd, y trafodion busnes, taliadau treth, a chofnodion y plwyf. Mae'r fan lle cafodd ei gladdu yn yr eglwys wedi'i nodi â phlac sy'n dweud yn syml “CP 1836.”

Ffilm

<https://www.youtube.com/watch?v=TDuH8Ewe2HE&t=169s>